

yesilaymarket.com

“BAĞIMLILIKTA SOSYAL HİZMET UYGULAMALARI” KİTABIMIZ BASILDI!

Ülkemizde ve tüm dünyada bağımlılık tedavisinin önemli bir parçası, kişinin sosyal işlevselliğini yeniden kazanmasının sağlanmasıdır. Bu noktada sosyal hizmet mesleğine ve sosyal hizmet uzmanlarına önemli bir rol düşmektedir. Sosyal hizmetin, birey ve çevre arasındaki ilişkiyi onarmak adına gerçekleştireceği girişimler kuşkusuz bağımlılık tedavisinde birçok engelin aşılmasını ve sürecin kolaylaşmasını sağlayabilmektedir. Bireyin sosyal işlevselliğini ve toplumsal katılımını artıran, bireyi, aileyi ve çevreyi değişimin unsurlarından birisi olarak görüp, bu noktalara müdahalede bulunan sosyal hizmet uzmanının bağımlılık tedavisinde önemli bir ekip üyesi olduğu unutulmamalıdır.

Bağımlılıkta Sosyal Hizmet Uygulamaları kitabı; akademisyenlerin ve sosyal hizmet uzmanlarının bağımlılık alanındaki tecrübelerini paylaşarak bu alanda yeni bir ufuk arıyor. Kitap; bir kavram olarak bağımlılığı, bağımlılığın sosyolojik ve psikolojik yönlerini, sosyal riskleri ve ihtiyaçları, rehabilitasyon sürecinde sosyal desteğin önemini ve uygulama materyallerini, sosyal hizmet mevzuatını ve çeşitli vaka örneklerini geniş bir çerçevede ele almaktadır.

YEDAM olarak bağımlılık ve tedavisi hakkında toplumu bilgilendirmek, merak edilen konulara değinmek istiyoruz.

ÇOCUK-ERGEN MADDE BAĞIMLILIĞI ÖZELLİKLERİ VE DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

■ Çocukluktan yetişkinliğe geçiş sürecinde yer alan ergenlik dönemi biyo-psikososyal açıdan pek çok gelişimsel görevin yerine getirildiği bir dönemdir. Bu gelişim döneminde; ergenin ebeveynlerinden bağımsız bir kimlik oluşturma çabası, alternatif yaşam tarzlarını deneme isteği, arkadaşların ergenin tutum ve davranışları üzerindeki etkisinin artması ve ergenin kendine yetişkin gibi davranılmasını istemesi ergenin madde kullanımına başlamasını tetikleyebilmektedir.

■ Ergenlik döneminde beyin bölgelerinden içgüdülerimizi ve mantığımızı kontrol eden prefrontal korteks (PFK) gelişimini henüz tamamlamamıştır. Buna karşın nukleus akumbens gibi ödül sistemlerinin ise dopamin duyarlılığı erişkinlik dönemine göre yüksektir. Bu durum ödüle olan duyarlılığı artırır. Böylece ergenlerde bağımlılık gelişimi kolaylaşır.

■ Ergenlerde madde kullanımı daha çok deneme ya da kötüye kullanım tarzında olduğu için, yetişkinlerde uygulanan bağımlılık kriterlerinin hepsini kullanmak geçerli bir yöntem olmayabilir. Ergenlik dönemi içinde her madde denemesi bağımlılık boyutuna ulaşmaz. Hızlı ve yoğun kullanım sık görülür, ergenler özellikle bu konuda uyarılmalıdır.

■ Ergenlerde madde kullanımı, ortalama 13-14 yaşlarında başlamakta ve ortalama 16 yaşında tedaviye başvuru noktasına gelmektedir. Bu dönem, madde kullanımının önlenmesi ve tedavisi için kritik bir öneme sahiptir.

■ Ergenlik döneminde omnipotans yüksektir, ergenler kendilerinin bağımlı olmayacaklarını ve zarar görmeyeceklerini düşünürler. Madde kullanımının zararlarını henüz yeterince görmemişlerdir, bu yüzden değişmek istemez ve tedaviye genellikle kendi istekleri ile başvuramazlar.

■ Yetişkinler kadar soyut düşünemeyen ergen ile görüşme yaparken örnekleri ve konuları somutlaştırarak ve yazarak çalışmak etkili olacaktır. Ergenlerle görüşmek esnek yaklaşım gerektirir, katı yaklaşım sonuç vermez. Yetişkinliğe geçerken madde alımının devamı daha çok davranış sorunlarına bağlıdır, bu nedenle duygudurum bozuklukları, davranım bozukluğu, dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu (DEHB), travma sonrası stres bozukluğu, anksiyete bozukluğu eş tanıları gözden geçirilmelidir.

■ Akran grubu tarafından ergenin kabul edilmesi ve akranlarının kendisi hakkında iyi düşünceler taşıması, onun için her şeyden önemlidir. Çoğu yetişkine oranla ergen akranlarının görüşleriyle ve grup uygulamalarıyla yönetilmeye, davranışlarını inançlarını ve değerlerini düzeltmeye ve düzenlemeye hazırdır. Bu durum madde kullanımı ve temiz kalmak için hem bir risk faktörü hem de koruyucu

bir etken oluşturur. Ergenin akran grubu üzerine çalışırken eski arkadaşlıkları koparıp yerine yenilerini kurmanın zorluğu konusunda onunla empati kurup onu anladığınızı dile getirmek güçlü bir ilişki kurmanıza yardımcı olabilir.

■ Ergen alkol/madde kullanım bozukluğu tedavisinde, ergenin yetişkinlerden farklı olabilecek ihtiyaçları (koruma altına alınması gereken durumların tespiti gibi) ihtiyaçları gözden geçirilmeli, ergenin gelişim evresine uygun tedavi seçeneği dikkatle belirlenmelidir. Sorunun şiddetine uygun bir tedavi uygulanmalıdır.

444 7975
YEDAM DANIŞMA HATTI

destek@yedam.org.tr
www.yedam.org.tr